

Naročninaznaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.**Posamezna štev. 1 Din.**UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasovNa oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15%, dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

V. LETO

Murska Sobota, 4. oktobra 1936.

ŠTEV. 40

Uredba o likvidaciji kmečkih dolgov

Na eni izmed zadnjih sej ministrskega sveta je bila sprejeta uredba o likvidaciji kmečkih dolgov, s katero se dokončno rešuje važno vprašanje, ki je za veliko število kmetovalcev življenjskega pomena. Prejšnjo odlaganje je povzročilo zelo škodljive posledice za vse naše gospodarstvo in istočasno držalo večino naših kmetovalcev pod bremenom težkih dolgov.

Z novo uredbo preneha naš kmet biti dolжник upnikov, katerim je doslej dolgoval, in bo postal dolжник ustanov, ki poslujejo pod nadzorstvom države. Nova uredba obsega vse kmečke dolgove, do vseh upniških skupin, česar doslej ni nobena uredba predvidevala. Likvidirani bodo na ta način torej vsi kmečki dolgov. Uredba obsega dolgove kmetovalcev, ki jih imajo tako pri denarnih zavodih kakor pri kmečkih zadrugah, pri Drž. hipotekarni banki, pri Privilegirani agrarni banki, prav tako pa obsega tudi dolgove, ki jih imajo pri zasebnih upnikih. Za 800.000 zadolženih kmečkih posestev, ki dolgujejo navedenim ustanovam in zasebnim upnikom kakih 6 milijard Din, določa uredba ukrepe, da se bodo mogla razdolžiti v mejah svojih sedanjih plačilnih možnosti. Poleg podaljšanja plačilnih rokov in znižanja obrestne mere določa nova uredba olajšavo z znižanjem samega temeljnega dolga. Kot načelo velja pri tem določba, da se naj dolg zmanjša na polovico. Uredba določa znižanje dolgov za 50% pri vseh dolgovih do 25.000 Din brez razlike. Pri dolgovih nad 25.000 Din lahko dolжник, če jih ne more plačati, zahteva takisto znižanje za 50%. Pri kmečkih dolgovih zasebnikom — izvzeti so blagovni krediti — je predvideno znižanje dolga za 50% vsem brez razlike.

Vsebina uredbe

Uredba se nanaša na vse kmečke dolgove, nastale pred 20. aprilom 1932

Kdo je kmet

Za kmeta v smislu te uredbe se smatra fizična oseba, ki ji je poljedelstvo glavni poklic, ki obdeluje zemljo sama ali s člani svoje družine in

v primeru potrebe z najmanjšo delovno močjo, katere obdavčeni dohodki izvirajo pretežno iz poljedelstva, in katere posest ne presega površine 50 ha obdelane zemlje, oziroma pri rodbinskih zadrugah 100 ha obdelane zemlje.

V maksimum obdelane zemlje se vračuna osebno imetje kmeta in imetje njegove žene in otrok, če žive z njim v hišni skupnosti.

Tudi osebe, ki zaradi bolezni in drugih neodstranljivih zaprek ne morejo same obdelovati svoje zemlje, dalje mladoletni otroci kmetov in osebe, ki same ali s člani svoje družine obdelujejo tujo zemljo, in poljski delavci, če jim je to glavni poklic in ne plačujejo razen uslužbenskega davka nobenih drugih davkov, se smatrajo pod gornjimi splošnimi pogoji za kmete.

Izkazila, da je dolжник kmet, izdajajo na zahtevo občinska oblastva v roku 14 dni.

Kaj se smatra za kmečke dolgove

Za kmečke dolgove se smatrajo vse obveznosti v denarju zasebnopravnega značaja, ne glede na to, iz kakršnih osnov izvirajo in ali jih kmet dolguje kot glavni dolжник ali pa kot porok. Za kmečke dolgove se ne smatrajo dolgovi, v kolikor skupno ne dosega 250 Din ali pa presegajo 500.000 Din.

Kaj niso kmečki dolgov

Med kmečke dolgove ne spadajo javne dajatve, z zakonom odmerjene pristojbine, blagovni dolgov do 500 Din, nastali po 20. oktobru 1931, v kolikor niso izpremenjeni v menične terjatve, dolgov, v kolikor so pokriti z ročno zastavo, dajatve na račun plač, terjatve obrtnikov, obveznosti iz podedovanja, terjatve Narodne banke, Državne hipotekarne banke in Privilegirane agrarne banke, v kolikor to ni izrečno drugače navedeno v tej uredbi.

Višina kmeškega dolga se določi tako, da se obračunajo neplačane pogojne obresti, vendar ne nad 12% na leto do 20. aprila 1932, in se prištejejo glavnici.

Odplačilni načrt

Odplačilni načrt določa, da se glavnica 100 Din na dan 15. novembra 1936 plača 12 let po 3% obresti

na leto od 15. novembra 1936 po sledeči tabeli:

Plačil. rok	obresti	odplačilo	ost. dolga
15. nov.	Din	Din	Din
1936	3	—	100
1937	2.79	7.01	92.99
1938	2.58	7.22	85.77
1939	2.35	7.45	78.34
1940	2.12	7.68	70.64
1941	1.88	7.92	62.72
1942	1.64	8.16	54.56
1943	1.38	8.42	46.14
1944	1.12	8.68	37.46
1945	0.86	8.94	28.52
1946	0.58	9.22	19.30
1947	0.30	9.50	9.80
1948	—	9.80	—

Če je dolg večji od 25.000 Din

Če celotni kmetov dolg zavodom presega 25.000 Din, se mora z ozirom na imovinsko stanje posameznika znižati za 30%. Dolžniki, katerih skupni dolg znaša več ko 25.000 Din in več nego 50% vrednosti njihovega imetja lahko zahtevajo znižanje dolga do 50%. Vrednost zemljišča se določi na osnovi katastralnega čistega dohodka.

Sklep o znižanju takih dolgov bodo izdala sreska sodišča v kraju, kjer dolжник stanuje. Prošnje je vlagati v roku 2 mesecev. Priložiti je izkazilo občine, seznam upnikov z višino in pravno osnovo dolga, seznam in označbo vrednosti nepremičnin in premičnin ter vseh dohodkov, dalje izkazilo občinske uprave o številu hišnih članov in o številu in vrednosti živine in drobnice.

Tako znižan dolg bodo dolžniki plačevali Privil. agr. banki po 4 in pol % obresti 12 let počenši s 1. nov. 1936 v enakih letnih obrokih.

Letni odplačilni obrok bo polagal dolжник na račun Privil. agr. banke preko pristojnih davčnih ustanov.

Dolgovi na blagu

Dolgovi nastali pred 20. okt. 1931 iz nakupa blaga na up, ali obrti, se plačajo brez znižanja v roku 12 let v enakih letnih obrokih, počenši s 1. novembrom 1936. Na te dolgove ne tečejo obresti.

Dolgovi zasebnikov

Dolgove iz drugih pravnih odnosov, ko se njihova višina določi na način, ki ga odreja prvi odstavek čl. 4. uredbe, se znižajo za 50%. Tako znižani dolg bodo dolžniki plačali po odplačilnem načrtu v 12 letih s tremi odstotki obresti v enakih letnih obrokih vsako leto najkasneje do 15. novembra. Prva anuiteta zapade 15. novembra 1936.

Dolžniki kmeti iz tega člena niso deležni te ugodnosti zaščite, če so v boljšem položaju, kakor njihovi upniki.

Dolжник, ki dokaže, da ne more plačati niti 50% svojega dolga privatniku, ali ki dokaže, da je pred 20. aprilom 1932 za ta dolg plačeval odeluške obresti, sme v roku leta dni po uveljavitvi te uredbe zahtevati od pristojnega sreskega sodišča, da se mu zniža dolg tudi na manj ko 50%.

Kmečki dolgov pri Drž. hipotekarni banki

Vsem hipotekarnim dolgoročnim posojilom pri DHB, dovoljenim kmetom, ki so se kot taki zadolžili v času po končani vojni do 20. aprila 1932, se zniža obrestna mera na 4 in pol %, računajoč od prve plačane anuitete, ki dospe po uveljavitvi te uredbe. Razen tega se jim podaljša rok izplačila posojila na 32 let, računajoč od dneva prvotne zadolžitve.

Če dolжник ne plača dospelega obroka

Če dolжник ne plača svojega dospelega obroka po uredbi, izvzemši primere elementarnih nesreč, zaradi katerih je dobil odlog plačila davkov, dobi upnik pravico takoj zahtevati plačilo vsega ostanka dolga po redni sodni poti, v kolikor je dolg zmanjšan po določbah uredbe, ima pa dolжник pravico plačati ostanek zmanjšane dolga.

Določbe uredbe se ne morejo izpremeniti v dolžnikovo škodo. Če so med dolžnikom in upnikom dogovorjeni roki, obresti in drugo za dolžnika ugodnejši od pogojev, ki jih določa ta uredba, ostanejo v veljavi dogovorjeni pogoji. Dolжник more pred rokom položiti enega ali več obrokov ali izplačati ves dolg.

Dolgovi, ki vsega skup niso večji ali ki po izvršitvi znižanja ne bodo višji od 500 Din, se imajo plačati v dveh enakih letnih obrokih.

Predvidene so posebne kazni za dolžnike, ki bi hoteli odtujiti ali obremeniti svoje imetje, da oškodujejo svoje upnike. Takšni dolžniki poleg tega izgube tudi vse olajšave.

Vsi posli, sodni opraski in vsi dokumenti in listine po tej uredbi so oproščeni pristojbin, izvzemši pristojbino na pritožbe pri okrožnem sodišču.

Pristojni ministri bodo izdali še posebne pravilnike za izvršitev te uredbe. Pravosodni minister je pooblaščen, da izda avtentične razlage uredbe. Pravilniki, ki jih uredba določa, se imajo izdati do 1. novembra 1936.

POLITIKA

Nj. V. kraljica Marija se je pretekla dni mudila na Jadranu. Posebno lep sprejem so ji pripravili v Vrhnjici, kjer se je zbralo okrog 2000 ljudi, ki so kraljico obsipali s cvetjem.

V moravski banovini so se preteklo nedeljo vršile občinske volitve. Volitve so se vršile v 740 občinah. JRZ je dobila 605 občin, Združena opozicija 58, Jugoslovenska nacionalna stranka 34, neopredeljene liste 2, Hodžerovi borbaši 32 in stari radikali g. Ace Stanojevića 3 občine. V petih občinah se bodo vršile naknadne volitve. Od 392 557 vpisanih volilcev se je udeležilo volitev 299 974. Od teh je za JRZ glasovalo 230.129, za opozicijo pa 69 845 volilcev.

Preteklo nedeljo je JNS imela več shodov v vrbaski in drinski banovini. Največji je bil shod v Srbcu, kjer je kot govornik nastopil senator Banjanin, ki je obrazložil notranje politični položaj.

V bližini Aleksandrovca je bil na poti proti domu iz zasede ustreljen poslanec JRZ Bogdan Milinčić. Preiskovalni sodnik je že zaslišal nadsto prič. V preiskovalnem zaporu je ostal bivši župan in veletrgovec Gvozden Radenković, ki bi moral postati namestnik ubitega poslanca v skupščini.

Pred Kneževim spomenikom v Beogradu se je preteklo nedeljo vršil velik shod JRZ, na katerem je imel predsednik vlade g. dr. Stojadinović važen političen govor. Posebno se je pečal z delavskim vprašanjem v naši državi ter med drugim izjavil tudi sledeče: „S ponosom lahko rečemo, da smo prišli gospodarski krizi že nekako čez glavo. Pravkar smo dokončno uredili vprašanje kmečkih dolgov. Prepričan sem, da smo našli najboljšo rešitev tega vprašanja. Tudi trgovina, obrt in industrija so nam prav tako na srcu, kakor kmetovalec.“

Finančni minister je izdal odlok, po katerem lahko občinske uprave prejemajo na račun plačila zaostankov na občinskih dokladah do konca leta 1935. tudi žito in sicer po ceni,

ki jo na predlog prizadete občine določi banska uprava.

Skupina mlajših generalštabnih častnikov, med njimi tudi Slovenci, je sklenila izdajati s pričetkom prihodnjega leta tednik „Narod in vojska“. List bo seznanjal najširšo javnost s sedanjim načinom vojskovanja in zbiral okoli sebe vse sile, ki pazno motrijo razvoj države in njene vojne obrambne moči.

Med našo in turško vlado se bodo v kratkem pričela pogajanja za sklenitev nove trgovinske pogodbe.

V drinski banovini bi se morale vršiti splošne občinske volitve 8. novembra. Sedaj pa so jih preložili za teden dni pozneje. Istega dne bodo volitve tudi v primorski banovini, kjer se vrši že volilni boj med JRZ in stranko dr. Mačka. V volilni boj so posegli tudi jugoslovenski nacionalisti.

Med Jugoslavijo in Italijo je te dni bil sklenjen nov trgovinski sporazum, ki bo stopil v veljavo 1. oktobra, za dobo 6 mesecev. Z novim trgovinskim sporazumom je dobila naša država kontingente za izvoz našega blaga v Italijo za dobo 3 mesecev in sicer predvsem za les, živino, žito in razne druge pridelke in proizvode. V Jugoslavijo bodo Italijani uvažali vse proizvode, južno sadje, umetno svilo in neke kolonijaliije. Določen je tudi novi tečaj lire v relaciji 29.50 lir za 100 Din. Poleg drugega je bil dosežen tudi sporazum, da se likvidirajo naše terjatve v Italiji, ki znašajo okrog 200 milijonov Din.

Olepševalno in tujskoprometno društvo v M. Soboti

je bilo ustanovljeno 24. sept. t. l. Na ustanovnem občnem zboru je zastopal tujskoprometno zvezo g. ing. Šlajmer iz Maribora. V odbor so bili izvoljeni za predsednika g. Hartner Ferdinand župan, za podpredsednika g. prof. Zobec Ivo, za tajnika g. Marič Ludvik, za blagajnika pa g. Vutkovič

Slavko. V odbor pa gg. dr. Vučak Štefan, arh. Novak Franc, Benko Jož. ml., ing. Možajski Sergej, Bajlec Franc, Flisar Anton, Samec Joža, Cvetko Oton, Štubel Mirko, dr. Jože Šerbec, dr. Pinter Nikolaj, Arvai Vincenc, Nemec Ludvik, Rituper Alojz, Bac Ludvik, Kuzmič L. in Lainščak Franc. Za preglednike računov pa gg. Lipič Josip in Kerec Franc.

Detajlno delo se razdeli na tujskoprometni (Benko ml., Bac, dr. Šerbec, Arvai), olupševalni (ing. Zobec, Samec, Novak) in propagandni (ing. Zobec, Bajlec, Samec) odsek.

Velik shod v Gornji Lendavi

Zadnjo nedeljo 27. sept. je dožvela Gornja Lendava veliko redkost. Prvič odkar živimo v lepi svobodni državi Jugoslaviji, je obiskal ta kraj aktivni minister. Razumljivo, da je še sama radovednost, videti pravega, živega ministra, prignala k sprejemu in na shod ogromno število naroda. Ob sviranju godbe se je že zarana zbirala šol. mladež, učiteljsvo z ostalim uradničtvom, gasilci, društva, občinski odbor in druge korporacije, ki so nato krenile ob določen uri na kraj sprejema. Državne trobojnice, ki so vihrale raz vseh hiš, ter številni slavoloki, so pričali, da pričakuje severna postojanka redkega gosta.

Točno ob 10. uri sta privozila po serpentinu 2 krasna avtomobila in se ustavila pri marofu, kjer je bil določen sprejem. Ob sviranju godbe „Hej Slovani“ je izstopil minister g. dr. Miha Krek s svojim številnim spremstvom iz avtomobila. Narod je številne goste, med katerimi so bili razen ministra Kreka še vpokojeni minister g. Ivan Vesenjaj, nar. poslanec za srez Lendava g. dr. Klar, tajnik dr. Korošca g. Marko Krajnc, banski svetnik g. Bajlec Franc, sres. načelnik g. Lipovšek in urednik Slovenca g. Slekovec, viharo pozdravljaj z živijo klici. Majhen deček je nato v ganljivi deklamaciji prvi pozdravil g. ministra,

izročil mu je tudi krasen šopek. Dobrodošlico so mu še izrekli v imenu vseh Goričancev banski svetnik g. Bačič Franc, v imenu uradništva šol. uprav. Beloglavec ter v imenu občine župan g. Bokan. Gostje so bili vidno iznenadeni nad lepim sprejemom. Nato so krenili v povorki k cerkvi, kjer je številna množica ministra in njegovo spremstvo navdušeno pozdravila. Po končani službi božji, kateri so prisostvovali vsi gostje, se je pričel javen shod. Prostorno in lepo okrašeno tribuno so zasedli govorniki in drugi gostje. Shod je po običajnih formalnostih otvoril banski svetnik g. Bačič ter takoj predal besedo g. ministru dr. Kreku. Gromko pozdravljen od približno 3 000 glave množice je povzel besedo minister Krek. V predgovoru je pojasnil in nanizal sed. politično stanje, a nato je krenil na najzanimivejši del svojega govora — na uredbo o likvidaciji kmečkih dolgov. Podrobno je pojasnil najvažnejše točke te uredbe, kakor: odplačilni načrt, zmanjšanje dolgov do 25 000 Din za 50 odstotkov, kateri dolgovi so izvzeti, plačila zasebnim upnikom i. t. d. Vsa izvajanja so zborovalci napeto poslušali in govorniku ob zaključku viharo aplavdirali. Istotako so vsi ostali govorniki podali svoja, večinoma zgolj politična izvajanja v popolnem redu in narodovi pazljivosti. Po izčrpanem sporedu je zaključil velik shod g. Bačič ter se ponovno zahvalil vsem govornikom, zlasti ministru g. Kreku za njegov poset naše Goričke postojanke in ga prosil, da tolmači na najvišjem mestu izraz udanosti in zvestobe do svojih slovenskih voditeljev in boriteljev ter do celokupne kraljevske vlade. Ob sviranju „Naprej“ se je razhajala v popolnem miru številna množica.

Spremembe železniškega voznega reda

V noči od sobote, dne 3. na nedeljo 4. oktobra t. l. stopi v veljavo zimski voznik red. Na naših progah bodo sledeče spremembe: M. Sobotna odhod ob 5.19, Ljutomer prihod ob 5.57, odhod ob 6.15, Ormož prihod ob 7.05

FR. KOVAČEVA:

Mati.

Ana Marija je odpotovala. Vsa je bila objokana, le neke v očeh je tlela skrita radovednost že neslutenege veselja. Ko je vlak oddrjal, je še enkrat pomahala v slovo starišem, ki so stali na postaji.

Gospa Margareta se je krčevito oklepala svojega moža. Tiho, podzvestno so ji ustnice šepetale besede, v katerih je bila bolest strtega srca. „Tako mi je, kakor bi jo danes zadnjič vidla.“

„Pojd! Margareta.“

Togo vzravnal se je učitelj Blezer podal proti izhodu. Nihče naj ne vidi njegov strah, njegovo grozo pred prazno hišo, brez otrok, najmanj pa njegova žena, njegova ljubljena Margareta. Trdno in nedolžno je zaprl svojo ljubezen do hčerke v globine svojega srca. Tuj in zaprt, strog in nedostopen je bil Blezer in v vse to je skrnil svoje muke po izgubljenem sinu in strah za hčerko, ki jo je vzela tujina. Nihče ni čital pisma, ki ga je

poslal svojemu bratu, polno najiskrenejših prošelj, da sončni žarek njegovega življenja očuva vseh nepravil in nevarnosti.

Tiho so minuli dnevi. Knjigam in svojemu ljubljenu cvetju, je daroval svojo samoto in ljubezen. Gospa Margareta se je tiho ukvarjala z domačimi opravili z večno skrbjo, kako bi čim prijetneje pripravila svojemu možu ure odpočitka. Nепrestano se je trudila, da bi mu izbrisala iz spomina pretekle dogodke. V brezkončnih temnih nočeh se je izmučena mati podala v sobo pred sliko Krista, kjer je tožila, plakala in molila za otroke. Učitelj Blezer je slutil ta boj, videl je bledico na licih svoje žene, vendar pa ni našel prave besede tolažbe, in olajšanje za njeno mračno in bolesto polno dušo. Molčal je.

Stric je čakal Ano Marijo na kolodvoru. Od prvega trenutka odkar se je nahajala na tujih tleh, je bilo njeno življenje kakor san. Vožnja z avtomobilom, do mestne četrti, kjer so bile

same vile, jo je že navdajalo s srečo. Veliko, z vsem razkošjem opremljeno stanovanje, je vzbujalo v njej občudovanje in strah.

Lepa, še vedno mlada teta v razkošnih oblekah je vzbujala veliko občudovanje, vendar pa se je kmalu čutila Ana Marija samotna in vsem v napotje v razkošno opremljenih sobah. V urah, ko jo je prevzelo domotožje, je iskala zavetje v tihi in preprosto opremljeni stricovi delovni sobi. Vsa tiha je sedela na pručici, kakor zablodena ptičica, zrla je v park, kjer so šumeli vodometi ali pa je motrila resne poteze strica, ki se je zatopil v delo ter iskala v njih sličnost z ljubljenim očetom. Stric Ivan jo je večkrat pogladil po svetlih kodrih, vpraševal po njenih željah ter se nato zopet posvetil delu. Stric je moral gotovo biti zelo bogat in Ana Marija si je večkrat zastavila vprašanje, zakaj se oče ni obračal do strica po pomoč v svoji večni skrbi radi denarja. In Alfredu ne bi bilo treba, da si med tujimi ljudmi bori za kruh, kdo ve za ceno kakšnega trpljenja in naporov.

Dekle pač ni poznalo očetov brezmejni ponos in neizprošeno strogost. In minil je prvi teden. Ana Marija se je zopet smejala in pela. Pisma, ki jih je pošiljala domov so bila nasičena same sreče.

Teta Grita se je znala s svojimi razkošnimi oblekami in tisočeriimi brezpomembnimi malenkostmi priplaziti v srce lepi nečakinji. Njena majhna dekliška sobica je bila kakor bela cvetna greda, v kateri se je Ana Marija šopirila kakor lena mačica. Grizot sladke bonbončke je ležala na široki otomani ter čitala knjige iz tetine knjižnice, same knjige, ki jih mora prečitati sodoben človek, in ki so bile drugače pisane kakor knjige starih mojstrov iz očetove police. Ana Marija se ni zavedala kako je počasi drsela v njej dosedaj tuji svet. V tej hiši ni bilo jutranje molitve in ko je nekoč opoldne pri mizi molila je zaigral na tetinih ustnicah prečuden smehljaj. Molitev si je zdaj prihranila za večer, za ure ko je sama in nemoteno ležala v svoji beli postelji. (Se bo nadaljevalo.)

Občni zbor Prekmurskega muzejskega društva

Dne 27. sept. t. l. se vršil občni zbor Prekmurskega muzej. društva v M. Soboti. Iz poročil funkcionarjev je bilo razvidno, da je bilo delo društva v minulem poslovnem letu plodonosno. Zbor si je izvolil z malimi izpremembami prejšnji odbor, ki se je konstituiral tak-le: predsednik prof. Novak Vilko, podpredsednik šol. uprav. Gumilar Franjo, tajnik prof. Smolej Viktor, blagajnik učitelj Štubelj Mirko, knjižničar kaplan Zelko Ivan, odbornika strokovni učitelj Kokolj Miroslav in šol. uprav. Horvat Bela. Za revizorja sta bila izvoljena: Hartner Ferdinand, predsednik občine Sobota in dekan Jerič Ivan.

Novi odbor si je nadel nalog, da čimprej uredi muzejske prostore, kar je največja ovira popolnemu razmahu ustanove.

Prekmurska preteklost v mariborskem muzeju.

Pod tem naslovom je „Slovenec“ dne 17. sept. t. l. prinesel notico, da so nekatere važne prekmurske zgodovinske najdbe romale mimo našega prekmurskega muzeja v Maribor. Da se je to lahko zgodilo pred ustanovitvijo Prekmurskega muzejskega društva, je bilo čisto razumljivo, toda odkar imamo svoj muzej, — ki si je nadel nalogo, da zbere na svojem teritoriju vse svedoke preteklosti naše krajine — se nam zdi tak postopek nerazumljiv.

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— **Premestitev.** Poštni uradnik g. Drolc je premeščen iz Murske Sobotice v Križevci pri Ljutomeru. Simpatičnemu uradniku, ki je bil pri nas polnih 11 let, in ki si je vsled svoje prijaznosti in uslužnosti pridobil simpatije vsega naroda, želimo na novem službenem mestu mnogo zadovoljstva in uspehov!

— **Blaupunkt** radioaparati bodo tudi Vas zadovoljili. Predvajanje pri Nemec J.

— **Skrajšane uradne ure na poštah.** Glasom obvestila direktorije pošte dir. št. 84395/II b-36 od 22. septembra 1936 se nanašajo omejitve uradnih ur na poštah tudi v zimskem času in se s tem spreminja delovni čas na poštah na dnevni 7 ur. Pošte poslujejo poleti in pozimi od 8 do 12 ure in popoldan od 15 do 18 ure (3–6 ure). — Uprava.

— **Grob v tujini.** Zadnje glasilo naših ameriških Slovencev je prineslo vest, da je v New Yorku umrl, dne 15. sept. t. l. g. Knez Ludvik, domačin iz Murske Sobotice. Pokojni, ki je bil star 49 let, se je pred leti izselil v Ameriko, kjer si je ustvaril, po križevem potu, ki ga prehodijo naši izseljenci, družino in drugo domačijo. In baš ko se je po letih zopet hotel vrniti domovino, ko si je že kupil vozovnico do domačega kraja, je omahnil smrti v naročje. Njegovim številnim sorodnikom, ki živijo pri nas, naše iskreno sožalje. Naj v miru počiva daleč od svoje rodne zemlje!

— **K volitvam v naši občini.** Občinske volitve so razpisane in v kratkem bodo zopet naši volilci hiteli na volišče, da si izvolijo novo občinsko upravo. Da je ta dogodek že danes središče vsega našega zanimanja prav nič ni čudnega, saj je vsakemu občanu mnogo ležeče na tem, kdo bo v bodoče vzel občino v svoje roke. In če danes pogledamo na dela, ki so se v zadnjem času izvršila pri nas kakor: regulacija Kolodvorske ulice, ureditev Aleksandrove ceste, izredno ugoden nakup parka in gradu za občino, moderno kopališče itd. itd. kar vse je zaslug sedanjega župana g. Hartnerja, si moramo nehoti vprašati, ali se bi še našel človek med nami, ki bi nam dal

garancijo, da bi naš kraj krenil po tej poti napredka dalje? Roko na srce, pustimo vse naše malenkostne težnje v stran pred velikostjo dejanj, ki govore za človeka, ki se je ves posvetil dobrobiti občine. To je mnenje one javnosti, ki zna biti hvaležna za vse pridobitve svojega kraja in ki si iskreno želi, da bi, kar se župana tiče, ne prinesle bodoče občinske volitve nikakih razočaranj. Sedanj župan g. Hartner nam je tekom svojega županovanja dal premnogo dokazov, da tudi v bodoče zasluži vse naše zaupanje.

— **Vse občinske urade opozarjamo,** da se dobijo tiskovine za volilne in abecedne imenike, kakor tudi kandidatne liste ter občinski zakon za volitve v trgovini I. HAHN, M. Sobota.

— **Nesreče.** Gluhonemega Lukač Jožefa iz Dokležovja je nek neznan avtomobil povozil. Dobil je poškodbe na glavi in nogi. — Pastir Domanjko Branko iz Paričnjaka si je na paši ovil vrv, na kateri je bila krava povezana, okrog roke. Nenadoma pa je živinče zdvijalo, deček je padel z tako silo, da si je zlomil roko. — Pes je vgriznil cigana Horvat Mihela v roko. — Ponesrečenci se zdravijo v tuk. bolnišnici.

— **Usoden padec.** Pred dnevi so pripeljali v tuk. bolnišnico težko ranjenega posetniškega sina Jaušovec Ivana doma iz Apač. Imenovani je padel tako nesrečno s hleva, da si je zlomil hrbtenico. Kljub temu, da so ga takoj odpeljali v bolnišnico, je bila vsa zdravniška pomoč zaman. Podlegel je težkim poškodbam.

DOPISI:

— **Rakičan.** Preteklo nedeljo je bil na svečan način blagoslovljen novi transformator. Blagoslovljene obrede je opravil župni uprav. g. Vojkovič iz Murske Sobotice. Svečanosti so prisostvovali poleg velikega števila naroda tudi g. minister dr. Miha Krek, min. v p. dr. Vesenjak, član ban. sveta g. Bajlec, nar. posl. dr. Klar, g. M. Krajnc, sreski načelnik g. Lipovšek in drugi. Ob tej priliki je spregovoril tudi g. minister dr. Krek, ki je med drugim povdaril veliko skrb, ki jo banovina goji do kmečkega ljudstva, omenil nje težnjo po elektrifikaciji naše Slovenije, kar naj služi v podvigo socialnega

položaja našega kmeta. Za njim je še govoril g. ravnatelj ing. Mikuz, ki je omenil vso delo pri elektrifikaciji naselja ter se zahvalil za pomoč in podporo. Po otvoritveni slavnosti je župan g. Celec povabil visoke goste na zakusko na svoj dom, medtem ko so se ostali povabljeni zbrali v gostilni Čačinovič. Z elektrifikacijo naše vasi, za katero imajo največ zaslug g. ing. Mikuz ter župan M. Sobota-okolica g. Celec Ferdo, je bil položen temelj bodočemu razvoju naselja, od katerega bodo imeli vaščani nedogledne koristi.

„ORION“ 22

za mesečne obroke po Din 150 — v prvi prekmurski strokovni radio-delavnici NEMEC J.

— **Selo.** V minulem mesecu smo imeli zopet dva požara. Menda ni vasi v našeme Prekmurju, v kateri bi se tako pogostoma pojavljali požari kot pri nas. Tako gosti požari so prav žalosten pojav. Malomarnost in nesrečni slučaj ob izbruhov požarov niso izključeni, vendar pa je pri tako pogostih požarih to skoro težko verjetno. Tokrat je gorelo dne 7. 9. 1936 pri posestniku Albert Karlu. Zgorela je stanovanjska hiša in čevljarska delavnica. Požar je izbruhnil ob 1 uri in je napravil za 15.000 Din. škode, ki pa je z zavarovalnino krita. Gasilci so delali na požarišču 4 ure in s tem zabranili širjenje požara. Nadalje je gorelo 20. 9. 1936 pri nekem drugem posestniku. Požar je tudi tu uničil stanovanjsko hišo z vsemi gospodarskimi poslopji. Škoda 25.000 Din. Poslopje je bilo zavarovano in je škoda z zavarovalnino krita. Požarniki so delali 5 ur in rešili iz gorečega poslopja kar se je rešiti dalo.

— **Gorica.** Pri nas je bil 20. sept. 1936 blagoslovljen obnovljeni higijenski

ski vodnjak. Pomembna prireditev in lepi jesenski dan sta privabila k nam veliko število naroda od blizu in daleč. Ob udeležbi zastopnikov oblastev, raznih društev in ustanov je po uvodnem cerkvenem petju, evang. duhovnik preč. g. Kuhar, blagoslovil vodnjak in je imel nato krasen govor o pomenu vodnjaka, ki bo služil v dobrobit nele prebivalstvu kraja Gorice, marveč tudi ostalemu ljudstvu bližnjih vasi. Kot pokrovitelj prireditve je nato spregovoril predsednik občine g. Kuhar Štefan iz Puconci, ki je v svojem temperamentnem govoru orisal dela za obnovo vodnjaka, pri čemur je tudi omenil izdatne denarne podpore s strani Higijenskega zavoda v Ljubljani in občine Puconci, s katerimi je bilo omogočeno izvršiti obnovo vodnjaka. Zahvalil se je tudi domačemu prebivalstvu za brezplačna dela. Med drugimi se je prireditve udeležil tudi zastopnik starešine gasilske župe in narodnega poslanca g. Benka, g. Čeh Franc iz Murske Sobotice. Po končanem cerkvenem obredu in govorih, se je razvila prosta zabava, ki jo je priredila domača gasilska četa v lastni režiji.

— **Še o požaru v Otovcih.** Po izjavi dimnikarskega mojstra g. Landija iz Križevca ni slednji požar nastal vsled slabega dimnika, odnosno dimnikarskih cevi, ki ji sploh tam ni bilo, ampak nastal je iz neznanega vzroka.

— **Dobrovnik.** Pred strokovno komisijo v Mariboru je napravil g. Rous Josip, mesar v Dobrovniku, mesarski mojsterski izpit z odliko. Čestitamo!

— **Veliki Dolenci.** Dne 24. septembra je ob 10. uri je umrl preč. g. župnik Klekl Jožef v starosti 57 let. Tekom dolgih let svojega bivanja med nami si je pridobil ljubezen slehernega farana. To je pričal tudi njegov veličasten pogreb, katerega se je udeležilo poleg velikega števila vernikov tudi 13 duhovnikov. Pogrebne obrede je vodil preč. g. župnik Krantz Jožef iz Tišine. K zadnjemu slovesu je prihitela tudi šol. mladina s svojimi učitelji ter 4 farne gasilske čete z žalnimi prapori, saj je bil pokojni od ustanovitve pa do prerane smrti predsednik tukajšnje gas. čete. Od pokojnika sta se ob odprtem grobu poslovila v imenu gasilcev g. Županek Viljem iz Šalovec ter poveljnik domačih gasilcev g. Gorenji Emerik. Naj v miru počiva naš ljubljani dušni pastir!

HALO! NOVOST!

Dospeli so najnovejši

radio aparati

vse tehnične novosti združene v enem aparatu.

Aparat deluje brez vsakega žuma,

Dvakratni lading automat,

Regulator za selektivnost

Spremenljiva barva glasu,

Bas-ton automat,

Električno oko kot indikator.

Vse to Vam nudi

„HORNYPHON“

TIPA 1936-37.

Zahtevajte ponudbe, oziroma, da se Vam aparat brezobvezno predvaja.

Generalno

zastopstvo:

ŠTIVAN ERNEST MURSKA SOBOTA.

GASILSTVO:

Polana. Naša gasilska četa priredi 4. oktobra 1936. v gostilni g. Barbariča Štefana svojo letno zabavo na katero vljudno vabi vse prijatelje gasilstva. Čisti dobiček je namenjen za odplačilo dolga, ki ga je četa naredila ob priliki zidave novega gasilskega doma. Dolžnost predvsem domačega prebivalstva je, da se zabave v polnem številu udeležijo in se s tem oddolžijo požrtvovalnosti domačih pažarnikov, ki so jo izkazali ob zidavi doma.

Še nekaj o požaru v Kuštanovcih. Na žalost se je tu opazilo, da se tamošnji narod vse premalo zaveda svojih dolžnosti napram delu na požariščih. Med gašenjem požara se je opazilo krepke mladeniče in moške, ki so uničevalni element opazovali, ne da bi skočili gasilcem z delom na pomoč. Še več, slišalo se je neprimerne besede na naslov požara. Ne le gasilci, ampak vse prebivalstvo je po obstoječih požarnih predpisih obvezno da sodeluje na požariščih in škoda, da ni bilo varnostnih organov tedaj v Kuštanovcih, ki bi brezdvomno malomarneže naznanili. To se ne tiče vsega prebivalstva v Kuštanovcih ampak le nekaterih. Med vaščani so bili namreč tudi taki, ki so z vso požrtvovalnostjo pomagali gasiti in tem gre vse priznanje. Tudi način gašenja ni bil prvotno pravilen, kajti gasilo se je za vetrom, kar je velika pogreška, ker lahko povzroči leteči požar. Le ko so vneti gasilci tov. Benko dospeli s svojo motorko na požarišče, se je ta način gašenja ustavilo. Benkovi gasilci so izvršili takoj pravilno obrambo sosednjih poslopij v vezi z krepkim napadom na slednji goreči objekt in s tem preprečili razširjenje ognja. Le tem se imajo vaščani zahvaliti, da se ogenj ni razširil na številna, v bližini stoječa lesena in s slamo krita, poslopja.

Gradjanski : Mura 2:1 (0:0)

Mura je odigrala svojo drugo prvenstveno tekmo v nedeljo, dne 27. septembra t. l. v Čakovcu, kjer se je zelo nesrečno borila, ter pustila obe dragoceni točki domačinom.

Neverjetna smola, ki že par let zasleduje Muro, je postala nekako tradicionalna. Znano je, da so Muraši ravno pred par tedni, dne 30. avgusta in 6. septembra sigurno in z večjo gol razliko porazili Gradjanskega, izgubili so pa sedaj ravno važno prvenstveno tekmo.

Gradjanski je zmagal z veliko srečo. Imel je svoje najboljše moči v obrambi, dočim je napad igral bolj na prodore. Muraši so v polju pokazali lepo kombinacijsko igro, toda v kazenskem prostoru se napadalcu niso izkazali. Zlasti v drugem polčasu je bila Mura v veliki premoči. Skoro neverjetno se sliči, da ni mogel napad, ki se je gibal pretežno del drugega

polčasa okoli nasprotnikove kazenske črte, doseči niti enega gola. Častni gol je zabil centerhalf. Veliko napako je zagrešil napad, da — zavedajoč se slabosti nasprotnikovega vratarja — ni streljal iz vsake pozicije: marsikaj bi obsedlo! Brez strelav se jako težko doseže gol!

V splošnem je bila igra z obeh strani fair. Posebno poglavje tvori sodnik. Zaradi discipliniranosti obeh moštev ni imel sicer težkega posla, dosti je zvižgal, dosti po nepotrebnem — ni pa videl kočljive situacije, ko je igralec iz neposredne bližine golove črte takorekoč prinesel v roki žogo v polje. Sodil je namreč g. Jančič iz Maribora, ki ga naša sportna publika — kljub temu, da že par let ni sodil pri nas — predobro pozna. Tudi pri odločitvi of sidov je bil nesiguren, seveda v škodo Mure.

Ptuj: Lendava:Ptuj 1:1 (1:0).

Maribor: Slavija:Drava 8:1 (4:0).

I. razred:

Maribor: Maribor:Rapid 3:1 (1:0)

Celje: Celje:ČSK 6:1 (1:0)

Državno prvenstvo:

Osišek: Ljubljana:Slavija 3:0 (2:0)

Zagreb: Gradjanski:Hašk 4:0 (1:0)

Beograd: Bask:Concordia 3:1 (0:1)

Jugoslavija:BSK 2:1 (0:1)

Sarajevo: Slavija:Hajduk (Split)

3:0 (1:0).

Meddržavne tekme:

Budapešt: Madžarska:Avstrija 5:3 (3:2)

Praha: Nemčija:Českoslovaška 2:1.

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Vabilo

na veliki shod trgovcev, obrtnikov in gostilničarjev, ki se vrši v nedeljo, dne 4. oktobra 1936, v Sprostorih okolskega doma v Murški Soboti ob pol 11. uri dopoldan.

DNEVNI RED

1. otvoritev in pozdrav
2. poročilo o gospodarskem položaju
3. čitanje resolucij.

Vsi p. n. trgovci, obrtniki in gostilničarji se tega shoda naj udeležijo, kajti ta dan ob istem času se vršijo po vsej državi shodi privrednikov z istim dnevnim redom in istimi zahtevami.

Krajevni akcijski odbor trgovcev, obrtnikov in gostilničarjev za M. Soboto in okolico.

Volitve v Zbornico za trgovino obrt in industrijo v Ljubljani

Volilni imeniki za volitev svetnikov (namestnikov) trgovinskega, obrtnega in gostinskega odseka so razgrnjeni v prostorih pristojnega prisilnega skupnega ali strokovnega združenja na področju zbornice in to za članstvo dotičnega združenja.

Volilni imenik za volitev svetnikov (namestnikov) industrijskega odseka bo razgrnjen v uradnih prostorih Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Bethovnova 10.

Volilni imenik onih pripadnikov zbornice, ki nebi pripadali nobenemu

prisilnemu združenju, bo prav tako razgrnjen v uradnih prostorih zbornice.

Vsi volilni imeniki za vsa volilna telesa so razgrnjeni od torka, dne 29. septembra, do torka, dne 13. oktobra 1936 in to vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 4. do 6. ure popoldne. Razgrnjene volilne imenike sme pregledati vsak pripadnik zbornice in jih tudi prepisati v označenem času.

Rok za reklamacije zoper volilne imenike se začne z dnem razgrnitve volilnih imenikov, to je dne 29. septembra t. l. in poteče z dnem, ko se razgrnitev konča, to je dne 13. oktobra t. l.

Reklamacije se smejo nanašati na popravke obličnih in stvarnih pogreškov v volilnih imenikih zaradi naknadnega vpisa oseb, ki imajo aktivno volilno pravico in izbriša oseb, ki te pravice nimajo.

Reklamacije se morajo vlagati pisмено. Vloži jih lahko vsak pripadnik Zbornice, ki ima aktivno volilno pravico. Reklamacijam morajo biti priložene uradne listine, ki bodo dokazovale, da so izvajanja reklamacije točna. Pristojna oblastva so dolžna, da izdajo reklamantu nujno in v roku 3 dni vse listine, ki se zahtevajo zaradi popravka volilnih imenikov.

Reklamacije zoper volilne imenike se morajo izročiti po želji reklamanta pri pristojnem krajevnem volilnem odboru ali pa pri glavnem volilnem odboru. Reklamacije se morajo izročiti pri enem izmed navedenih odborov osebno ali po pošti najkasneje do 14. oktobra t. l.

Glavni volilni odbor sklepa o reklamacijah in pošlje svojo odločbo reklamantom. O vseh vloženih reklamacijah mora odločiti najkasneje do 22. oktobra t. l., odločbo bo takoj priobčil stranki in pristojnemu krajevnemu volilnemu odboru in po njej izvršil popravek volilnega imenika.

Takoj, ko bo prejel odločbo glavnega volilnega odbora, bo izvršil pristojni krajevni volilni odbor popravek v volilnem imeniku.

Razgrnitev volilnih imenikov.

Volilni imeniki za Krajevni volilni odbor v Murški Soboti so razgrnjeni sledeče:

V pisarni Združbe trgovcev za srez M. Sobota v Murški Soboti:

članov Združbe trgovcev za srez M. Sobota v Murški Soboti,

čl. Združenja prevoznih obrtov v Mariboru,

čl. Udruženja bančnih in zavarovalnih zavodov za Dravsko banovino v Ljubljani,

čl. Združbe gostilniških podjetij v Murški Soboti.

V pisarni Skupne obrtne zadrage v Murški Soboti:

članov Skupne obrtne zadrage v M. Soboti,

čl. Združenja obrtnikov konjaške stroke za Dravsko banov. v Ljubljani,

čl. Združenja sodavičarjev za Dravsko banovino v Ljubljani,

čl. Združenja zidarskih mojstrov v Mariboru,

čl. Združenja klobučarjev v Celju,

čl. Združenja studenčnih in tesar-

skih mojstrov v Ljutomeru,

čl. Zadrage usnarjev za Dravsko banovino v Ljubljani,

čl. Združenja brivcev, frizerjev ter sorodnih strok v Mariboru,

čl. Združenja pooblaščenih graditeljev za Dravsko banov. v Ljubljani,

čl. Združenja vrtnarjev in izdelovalcev vencev v Ljubljani,

čl. Združenja pletilcev za Dravsko banovino v Ljubljani,

čl. Združenja krovskih mojstrov za Dravsko banovino v Ljubljani,

čl. Združenja fotografov za Dravsko banovino v Ljubljani,

čl. Združenja kamnoseških mojstrov v Ljubljani,

čl. Združenja dimnikarjev za Dravsko banovino v Ljubljani,

čl. Združenja elektrotehniške obrti za Dravsko banovino v Ljubljani,

čl. Združenja steklarjev v Celju,

čl. Združenja urarjev, zlatarjev, pasarjev in sorodnih strok v Mariboru,

čl. Združenja slaščičarjev in medicinarjev v Mariboru,

čl. Združenja grafičnih podjetij za Dravsko banovino v Ljubljani.

Volilni upravičenci.

V srezu Murska Sobota je vsega skupaj 1259 volilnih upravičencev za volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Od teh odpade:

na obrtni odsek	728 volilcev
na trgovski odsek	379 "
na gostinski odsek	152 "

skupaj 1259 volilcev

Vsa podrobnejša pojasnila o volitvah v Zbornico so p. n. članstvu na razpolago v pisarni Združbe med uradnimi urami, lahko si pa preberejo podroben razpis za volitve tudi na vsaki občini, katere so prejele vse tozadevne razpise in jih imajo na vidnem mestu nabite.

Lepa kmetija

z 8 plugov prvovrstne oranice, ravnolotno travnikov in šume ter hiša z gospodarskim poslopji, se da v najem na Krapji št. 11. p. Ljutomer. 1

Francozi in Amerikanci!

Nova enonadstropna hiša z vsem gospodarskim poslopjem v Bogojini, ugodno na prodaj. Informacije se dobijo pri J. Casar, na Borzi dela v Soboti.

Kdor želi kupiti AVTO naj kupi voz znamke

ADLER

Najboljši Najelegantnejši

Najbolj ekonomičen Najsolidnejši